პროლეტარიელებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

№ 129 (19271) ოთხშაბათი, 5 ივნისი, 1985 წელი ფასი 3 კაპ.

მშენებელთა დიდი ამოცანები

საპიტალური მშენებლობა ის დარგია, რომელიც უფრად განაპირობებს სახოგადოებრივ-ეკონომიკური პროგრესის მასშტაბსა და ტემპს, გავლენას ახდენს ეკონომიკის ინდუსტრიული პოტენციალის ზრდაზე. წელი პარტიის სოციალური პოლიტიკის უპირველესი ამოცანის გადაწყვეტაზე, აღინიშნა რუსუბლიკის პარტიულ-სამეურნეო აქტივის კრებაზე, რომელიც მიმდინარე წლის მაისში გაიმართა.

აქტივის სწორად ასეთი ფართო პოზიციებიდან კომპლექსურად განხილა კაპიტალური მშენებლობის მართვის, მისი სამეურნეო მექანიზმის სრულყოფის, სამშენებლო ორგანიზაციებისა და, უწინარეს-ად, მშენებლობის სამინისტროს მუშაობის სტილის გაუმჯობესების პრობლემები. უწინარესად იმიტომ, რომ კომსომოლებული მშენებლების სამინისტრო, ენერგეტიკული, სატრანსპორტო და საველეორიენტ მშენებლობის გაუთვალისწინებლად, რესუბლიკაში მიმდინარე საიჯარო სამუშაოთა დაახლოებით 85 პროცენტს უძღვება.

მშენებლობისა და სასოფლო მშენებლობის გაერთიანება, მათი რეორგანიზაცია, გამოკვეთილად იქნა აქტიზე, მარტოოდენ ორი დიდი სისტემის ფორმალურ შერწყმას როდი ნიშნავს, იგი კონცენტრირებულად გამოხატავს რესუბლიკის ეკონომიკურ და საზოგადოებრივ ცხოვრებაში, სამშენებლო საქმის განვითარებაში მიმდინარე მრავალი პროცესის შედეგს.

რეორგანიზაციის აუცილებლობა განაპირობეს მთელმა რიგმა ფაქტორებმა და მათ შორის დაგეგმვისა და მართვის საუნჯეთო და ტერიტორიული პრინციპების უკეთ შეხამებისათვის ზრუნვამ, კაპიტალური მშენებლობის მასშტაბის მკვეთრმა გადიდებამ და სხვა.

მართალია, ორი სამინისტროს გაერთიანებიდან სულ რაღაც ნახევარი წელი გავიდა, მაგრამ რეორგანიზაციის პირველ შეფეგებზე ლაპარაკი უკვე შეიძლება. მოქმედებს სამინისტროს ეინტრალური აპარატის ახალი სტრუქტურა. შექმნილია სამინაო, სამრეწველო, აგროსამრეწველო და სოციალტსაყოფაცხოვრებო მშენებლობის მოადგილეთა სარჩოო, სამმართველოები, გაფართოდა და გაძლიერდა საგეგმო, ეკონომიკური, ტექნიკური და მატერიალურ-ტექნიკური მომარაგების. მთლიანად ლიკვიდირებულია მეოთხე კატეგორიის ტრესტები, მნიშვნელოვნად გაიზარდა ითოფოული ტრესტების საშუალო დატვირთვა, შემცირდა ადმინისტრაციულ-სამმართველო პერსონალის რიცხვი. საშუალება შეიქმნა წარმოების შემდგომი სპეციალიზაციისა-კონცენტრაციისათვის და სხვა.

თუმცა ყველაფერი ეს, როგორც აქტიზე იქნა, რეორგანიზაციის პირველი ეტაპია. გადასაჭრელია ძალზე ბევრი პრობლემა. უნდა გაგრძელდეს ორგანიზაციული საკითხების გადაწყვეტა, დაინერგოს ტრესტებისა და ძირეული რეოლების სტრუქტურა, უკეთ უნდა გამოვიკვლიოთ ის შემოქმედებითი ძალები, რომლებიც ახლა თავშეყრილია სამინისტროს აპარატში.

განხორციელებული რეორგანიზაცია მთლიანად შეეხებამეზა მოახლოებულს, რომლებიც დაგეგისახა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის აპრილის პლენუმმა და სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და მინისტრთა საბჭოს დადგენილებამ „კაპიტალური მშენებლობის დაგეგმვის, ორგანიზაციისა და მართვის გაუმჯობესების შესახებ“.

მაშ ასე, რეორგანიზებულია სამინისტრომ სამომავლოდ მრავალი პრინციპულად ფორული და საპატიო ამოცანა უნდა გადაწყვიტოს. მეორეს მეტ ხუთწლედში, მაგალითად, ერთ-ნახევარჯერ და მეტად უნდა გადიდდეს კაპიტალურ დაბანდებათა მოცულობა, ამასთან აბსოლუტური გამოხატულებით მატება ორჯერ გადაჭარბებს მიმდინარე ხუთწლედისას. ეს, როგორც ხედავთ, უნდა განხორციელდეს ახლო მომავალში, მაგრამ ჯერ გადასაწყვეტია უახლოესი ამოცანა: უფიფოდ უნდა შესრულდეს მიმდინარე წლისა და მთლიანად მეთორმეტე ხუთწლედის გეგმები.

როგორ მიდის საქმე ამ მხრივ? იანვარ-აპრილში ამოქმედდა 134,3 მილიონი მანეთის ძირითადი ფონდები, რაც 2 პროცენტით სჭარბობს მარშანდელი შესაბამისი პერიოდის მაჩვენებელს. საექსპლუატაციოდ გადაეცა აგრეთვე 107,7 მილიონი მანეთის საწარმოო დანიშნულების ინვენტარი ფონდები, რაც ამოქმედებული მთლიანი სახელმწიფო ფონდების 84 პროცენტს და ნახევარი წლის 33 პროცენტს შეადგენს.

რესუბლიკის ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველოს მონაცემებით, იქ 63 უმნიშვნელოვანესი ობიექტიდან, რომელთა მშენებლობის მიმდინარეობასაც ზემდგომი ორგანოები აკონტროლებენ, 32-ში ვერ შესრულდა კაპიტალდაბანდების ოთხი თვის პროგრამა. კერძოდ, 14 ობიექტი მათ შორის ასამოქმედებელია: კაბიტალდაბანდების გამოყენების მხრივ ჩამორჩებიან ზესტაფონის ფეროშენადნობთა, ქუთაისის ტრაქტორისა და სამთო მიწათმოქმედების მანქანების ქარხნების, ბათუმის მანქანათმშენებელი ქარხნის გალის ფილიალის, ზემო ალაზნის სარწყავი სისტემის მშენებარე ობიექტები, აგრეთვე რუსთავის ფეტალურგიული ქარხნის, ახალქალაქის სპილენძის დანადგართა, კახეთის ცემენტის, მეტეხის კერამიკული საკედლე მასალების ქარხნები და ზოგიერთი სხვა ასამოქმედებელი ობიექტი. იქ სამშენებლო ტრესტების მმართველებმა და სამმართველის უფროსებმა, რომელებსაც ამ ობიექტების ამოქმედება ავალიათ, ყველაფერი უნდა იღონონ მდგომარეობის დაუყოვნებლივ გამოსასწორებლად, ანუ ნებაა ბოლ მათი მწყობრში ჩაყენების დაცვისათვის.

ცხადია, აქტიეის ყურადღების ცენტრში მოექცა სოციალური და პოლიტიკური თვალსაზრისით ისეთი დიდმნიშვნელოვანი სფერო, როგორიც სამინაო მშენებლობაა. ახლა სახლთმშენებლობა რესუბლიკაში საშალო საკაშარო ტემპის განსრულებით ვითარდება. მიმდინარე ხუთწლედის ოთხ წელიწადში საექსპლუატაციოდ გადაეცა ყველაზე მეტი ბინა. ამიერიდან სამინისტროს მუშაობის სტილის გაუმჯობესების გზრდის შედეგად მრავლდება წარმატებები. მეფრინველეობა შარშან პირველად მიიღო მოგება. წლეანდელი ხუთი თვეც თავდადებულ შრომაში გაილია, პირველ ოთხ თვეში 2.789 ათასი ნაკლებად მომზარებელს მიაწოდეს 2.945 ათასი ცალი კვერცხი.

მეფრინველეთა მოვალრი მიზანი ის არის, დაძლიოთ ხუთწლედის წინა წლებში სუსტი მუშაობით გამოწვეული ჩამორჩენა, შეასრულონ ხუთწლიანი გეგმა. ფაბრიკის ხელმძღვანელი ლ. ურუშაძე რწმენით ამბობს, რომ ფაბრიკა მთელი სიმძლავრით მეთოთრმეტე ხუთწლედის პირველ წელსვე იმუშაეეს, ეს კი იმის ნიშნავს, რომ ეყოფთან 100 ათასი მოკვლეული. ნაკლებპროდუქტიულ თეარ ქათმებს მაღალპროდუქტიული ფერადი ქათმებით ცვლიან. საკუთრივ ფაბრიკაში გამოზრდილი პირველი ათასი ფრთა ვარიი უკვე გადაყვანილია საკვიდლად.

მონდომებული შრომა იმის თავდებია, რომ ცხინვალი მეფრინველეობის მაღწეარ სასურველ მიზნებს — დაკმაყოფილ ლ ონ კვერცხითა და ქათმის ხორცით მოსახლეობა.

გ. თედეეეი.

● ●

მახარაძე. (სკკ. კორ.) მეფრინველეობის სამეურნეობათაშორისო საწარმოს კოლექტივმა წარმატებით შეასრულა სოციალისტური შეჯიბრებით ნაკისრი ვალდებულებანი. იანვარ-აპრილში სახელმწიფოს მიჰყიდა 678 ათასი ცალი კვერცხი, რაც ოთხი თვის დაკალებას 678 ათას ცალით სჭარბობს, ხოლო გასული წლის ამავე პერიოდის მაჩვენებელს — 110 ათასი ცალით.

საგულისხმოა, რომ ამ ხნის განმავლობაში ვალდებულების გადამტებით სახელმწიფოს მიეყიდა 50 ცენტნერი ფრინველის ხორცი. მარშანდელთან შედარებთ საგრძნობლად ამაღლდა შრომის ნაყოფიერება, წარმოების ღონე. წლეანდელ 4 თვეში ქეყანას ბოლეს 100 ცენტნერით მეტი ხორცი, ვიდრე შარშან ამავე პერიოდში.

ბ. ჩხაიძე.

სკკპ XXVII ყრილობის შესახვედრად

ჯეიბუ-ლელი მალარო-ელები

ლამაზი მთების ფერდობებს შეფენია მეშახტეთა პატარა ქალაქის ტყიბულის თეთრი შენობები.

სამოთელები კეთილი სიტყვით იხსენიებენ ახალგაზრდა კომუნისტს, ვ. ი. ლენინის სახელობის შახტის გვირაბგამყვანთა მერგოლერს გოდერძი ბოკორიშვილს.

რა შეიძლება „მოახერო საშუალო სკოლის“ დამთავრებიდან ხუთი წლის შემდეგ? გოდერძიმ სამწიფის ატესტატის მიღების შემდეგ, როგორც მან თქვა, აირჩია ყველაზე ეტაკვაცური პროფესია — გახდა მეწყაკვეშა წიალის გვირაბგამყვანი. მან ჩაბარა ტყიბულის ინდუსტრიულ ტექნიკუმში და ფრიალებზე სწავლობს. გოდერძიმ მეშახტეთა პატივცემამ დაიმახსოვრა და იგი პარტიის რიგებში მიიღეს. შარშან, როცა მიაღწია რეხუბლიკის ახალგაზრდა მაღარელთა შორის საუკეთესო მაჩვენებლებს, დაინსპირა საქართველოს კომკავშირის პრემია.

არ ყოფილა ისეთი შემთხვევა, რომ გოდერძიმ გადაჭარბებით არ შეეხარულებინოს ცვლის ნორმა. საშუალოდ იგი ყოველდღიურად იღებს 11.12 ტონა ქვანახშირს, ნორმით გათვალისწინებული 8,9 ტონის ნაცვლად. მერგოლერის მაგალითისაებრ, მუშაობენ აგრეთვე მისი ამხანაგები. წლის დამდეგიდან მათ ანგარიშზეა უკვე დაახლოებით ათას ტონაზე მეტი ნახშირი.

ვ. ი. ლენინის სახელობის შახტის კოლექტივი გაერთიანება „საქქვანახშირში“ ერთ-ერთი საუკეთესოა. მარტო შარშან მაღარელებმა მოიპოვეს 600 ათას ტონაზე მეტი ქვანახშირი, გეგმაზე 18 ათასი ტონით მეტი.

მეშახტეებმა ახალი მიჯნები დაიახსეს ხუთწლედის დამამთავრებელი წლისათვის. სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1985 წლის აპრილის პლენუმმა მოუწოდა კომუნისტებს სათავეში ჩაუდგნენ ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების დაჩქარებისათვის გაშლილ საოკეანოთაო-სახალხო მოძრაობას.

სურათებზე: საქართველოს კომკავშირის პრემიის ლაურეატი, საწარმოო გაერთიანება „საქქვანახშირის“ ტყიბულის ვ. ი. ლენინის სახელობის შახტის გვირაბგამყვანთა მერგოლერი, კომუნისტი გოდერძი ბოკორიშვილი; ტყიბულის ქვანახშირით დატვირთული ეშელონები. ეს არის ახალგაზრდა მეშახტეების მიერ მოპოვებული სიმდიდრე; ტყიბულელ მეშახტეთა გამარჯვულებაზეა აგრეთვე ეს შეხანაწმენდი სპორტული დარბაზი, რომელიც „აშენეს“ ახალგაზრდა ტყიბულელებმა. მათ შორის იყო გოდერძი ბოკორიშვილიც.

ს. ედიშერაშვილის ფოტო (საინფორმაციო ფოტოქრონიკა)

ხუთწლედის დამამთავრებელ წელს — დამაკვრელური შრომა!

მეფრინველეთა წარმატება

ცხინვალი. („კომუნისტის“ სკკ. კორ.). შარშანდელი შრომის სწრაფი რიტმი წელსაც გრძელდება მეფრინველეობის ფაბრიკაში. აქ ახლა ყველაფერს მზრუნველი ხელი ატყვია. წესრიგმა მოპყავთ და ცვლიან ძველ დანადგარებს. შრომის დისციპლინის განმტკიცებაა და მინდობილი საქმისათვის პასუხისმგებლობის გაზრდის შედეგად მრავლდება წარმატებები. მეფრინველეებმა შარშან პირველად მიიღეს მოგება. წლეანდელი ხუთი თვეც თავდადებულ შრომაში გაილია, პირველ ოთხ თვეში 2.789 ათასი ნაკლებად მომზარებელს მიაწოდეს 2.945 ათასი ცალი კვერცხი.

მეფრინველეთა მოვალრი მიზანი ის არის, დაძლიოთ ხუთწლედის წინა წლებში სუსტი მუშაობით გამოწვეული ჩამორჩენა, შეასრულონ ხუთწლიანი გეგმა. ფაბრიკის ხელმძღვანელი ლ. ურუშაძე რწმენით ამბობს, რომ ფაბრიკა მთელი სიმძლავრით მეთოთრმეტე ხუთწლედის პირველ წელსვე იმუშაეეს, ეს კი იმის ნიშნავს, რომ ეყოფთან 100 ათასი მოკვლეული. ნაკლებპროდუქტიულ თეარ ქათმებს მაღალპროდუქტიული ფერადი ქათმებით ცვლიან. საკუთრივ ფაბრიკაში გამოზრდილი პირველი ათასი ფრთა ვარიი უკვე გადაყვანილია საკვიდლად.

მონდომებული შრომა იმის თავდებია, რომ ცხინვალი მეფრინველეობის მაღწეარ სასურველ მიზნებს — დაკმაყოფილ ლ ონ კვერცხითა და ქათმის ხორცით მოსახლეობა.

გ. თედეეეი.

„კომუნისტი“ ეძიებს რეზერვებს

ფასდაუდებელია რაციონალიზატორთა და გამომგონებელთა წვლილი ქუთაისის ეკონომიკის მიღწევებში. მარტო შარშან წარმოებაში 26 გამოგონებისა და 2738 რაციონალიზატორული წინადადების დანერგვით ილდებულების გათვალისწინებელი 3,5 მილიონი მანეთის ნაცვლად 5.961 ათასი მანეთი დაზოგა, ხოლო მთლიანად, მეთერთმეტე ხუთწლეულის განვლილ პერიოდში 140 გამოგონებისა და 11.322 რაციონალიზატორული წინადადების რეალიზაციამ საწარმოთა კოლექტიეებს 19395 ათასი მანეთი ეოგება მისცა. ეალდებულებაკი 18 მილიონ მანეთს ითვალისწინებდა

გადაჭარბებით შესასრულეს ამ მხრივ სოციალისტური ვალდებულებები ლითონფრანის ქარხანა, № 4 სამშენებლო ტრესტის „საქქანახშირის“ საწარმოო გაერთიანების, № 2 საგზაო სამშენებლო-სარემონტო ტრესტის გამომგონებლებმა და რაციონალიზატორებმა.

რაციონალიზატორთა მუშაობა მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა ელექტროფეტალურ ქარხანაში. აქ 1983 წელთან შედარებით შემოსული და დანერგული ეცხინარეტინი 347.300 მანეთი, რაც 2,6-ჯერ სჭარბობს გეგმით გათვალისწინებულს.

წარმატებებს ეელს ეწყობენ რაციონალიზატორთა კომპლექსური შემოქმედებითი ბრიგადები, რომელთა რაოდენობამ ქალაქის საწარმოებში ასს გადააჭარბა. მათ შორის 20 ახალგაზრდული ბრიგადაა, კარგი მაჩვენებლები აქეთ მოპოვებული ინ ქარხანაში ი. ნოშინიანი, ელექტრომექანიკური ქარხანაში შ. მეკეია, რეზინტექნიკურ ნაკეთობათა ქარხანაში ა. ფრეიძე, ამრეშუმის საწარმოო გაერთიანებაში ი. აბაშიძე ხელმძღვანელები.

ქუთაისელი გამომგონებელ-რაციონალიზატორები აქტიურად ებრძვიან ლითონტევადობის შემცირებას, ენერგეტიკული ბაზის გაძლიერებას, ნედლეულის, ელექტროენერგიისა და ბენზინის ეკონომიას. ეს ამ ბოლო ხანებში ეფექტიანობა ეოგება მისცა ეკონომიკურ ეფექტიანობა ეოგება მისცა ეკონომიკურ ეფექტიანობა ეოგება მისცა ეკონომიკურ

მკიაო ტიბაანელები

ხიდნალის რაიონის სოფელ ტიბაანის კოლმეურნეობის ნაოფიერ მიწებზე 8 კომბაინმა დაიწყო მკა. კოლმეურნეობის უანება 1.150 ჰექტარი უკავია, აქედან 1050 ჰექტარი ბორბალია. სკკპ XXVII ყრილობისა და საქართველოს კომპარტიის XXVII ყრილობის ღირსეულად შეხვედრისათვის გამაღიერდ შეჯიბრებაში ჩაბმულმა მხვნელ-მოთესველმა ვალდებულება აიღო: სეზონალ ჰექტარზე 30 ცენტნერი მარცვალი მოიწონ ვეგმით ვათვალისწინებული 22 ცენტნერის ნაცვლად.

შეჯიბრებას სათავეში უდგანან კომბაინერები ალეკსანდრე ათაველშვილი, ნიკოლოზ გურაშვილი, დიმიტრი ხუციურული და სხვები.

სურათზე: კმაყოფილია წლეულანელი მოსავლით ტიბაანელი კოლმეურნე ნიკოლოზ გურაშვილი.

ი. დავითაშვილის ფოტო. (სპეციფორმის ფოტოქრონიკა).

უწყებრივი ბარიერების გარეშე

საქართველოს ავტომატრანსპორტის მუშაკებმა

წვრილი ავტომეურნეობანი გააერთიანეს და

დიდკალი საწვავი დაზოგეს

ჯერ კიდევ ამ ცოტა ხნის წინათ ხაშურის რაიონის მეურნეობათა ხელმძღვანელებს დიდად არ უწუხებდათ, თუ რამდენად ყალთანაცვალ იყვიბდნენ მათ განკარგულებაში არსებული სატვირთო ავტოტრანსპორტი, ვერე რაო. რომ მანქანები უსაქმოდ დგანან. სამაგიეროდ, თუ დაგჭირდა, საძებნელი არა გვიქესო.

ერთნი ლაფად გრძნობდნენ თავს, სხვანი ტვირთზიდვის სიძნელეებს განიცდიდნენ. აი რატომ რშვა რაიონში ეონიეროული იდეა: გაეერთიანებინათ მთელი უწყებრივი სატვირთო პარკი სარეთო სარგებლობის ტრანსპორტის სისტემაში. თქმა და ქმნა ერთი იყო. მეთაური ვანდა ხაშურის ავტოტრანსპორტის საწარმოო გაერთიანების სატვირთო საწარმო.

მაგრამ, ცხადია, ყოველივე ეს იოლად არ მომხდარა. პარტიის რაკომისა და რაისაბჭოს მუშაკები საქართველოს სსრ ავტოტრანსპორტის სამინისტროს სპეციალისტებთან ერთად იძლიდნენ ბანდენენ ციფრები მოემარჯვებინათ, ისე დაემტკიცებინათ სიახლის ეკონომიკური სარგებლიანობა. და თუ თავიდან ბევრს არ უნდოდა გაერთიანებული მეურნეობისათვის გადაეცა ტრანსპორტი, ახლა ხაშურის სატვირთო ტრანსპორტის მეურნეობაში დიდი ავტოკოლონა შეიქმნა სხვადასხვა მარკის მანქანებისაგან, რომლებიც ხაშურის სოფლის სამმართველოს, გაზის სახელწოდო კომბინატის, საყოფაცხოვრებო ბიმსახურების სამინისტროს, საავტომობილო გზების სამინისტროს, ადგილობრივი მრეწველობის სამინისტროს და სხვა ორგანიზაციებმა გადაეცა...

— არ დაგიმალავთ, თავიდან ავტოსატრანსპორტო საწარმოს ბალანსზე ხაშურის ქალაქვიჭიობის თერმიტში მანქანის გადაცემის წინააღმდეგი ვიყავი, — იხსენებს რესპუბლიკის ავტორობის მინისტრი მ. ქორაია. — მეშინოდა, საკრნლის გადაზიდვის საქმე არ ჩაგვიშალოს-მეთქი. ახლა კი ალმინნდა, რომ იგივე სამუშაოს წარმატებით ათმაგის თავს სულ ხუთ-ექვსი მანქანა. მაგალითად, შარშანდელი წლის ექვს თვეში ჩვენმა სატვირთო ავტომობილებმა საშეალოდ დღეში 96,6 კილომეტრი გაიარეს, ახლა კი 206,7 კილომეტრს გადიან. ამიტომ, შემცირდა ზედნადები ბარეთები, დაჩქარდა ტვირთის მიტანა...

ასეთივე სიტუაცია შეიქმნა რაიაღმასკომის კომეწლეური განყოფილების სარემონტო კანტორაშიც, რომელსაც ცხრა სატვირთო ავტომობილი ჰყავდა. ახლა იმავე მოცულობის სამუშაოს სულ ექვსი მანქანა უძღვება.

გაზის სახელწოდო კომბინატის ერთი ავტომობილი დღე-ღამეში ას კილომეტრს გადიოდა და 31,8 ლიტრ ბენზინს ხარჯავდა. ახალ პირობებში იგივე მანქანა დღე-ღამეში 206,7 კილომეტრს გადის და მხოლოდ 23.8 ლიტრ საწვავს ხარჯავს. გაიზარდა ტვირთამეურნეობის, ბარეთნისა და ავტოპარკის გამოყენების კოეფიციენტები. და ამის შედეგად იმატა მოძრავი შემადგენლობის მეწარმოებლობამაც.

ხაშურის ავტოსატრანსპორტო გაერთიანების გენერალურ დირექტორს ზ. სახვაძეს დიდად მნიშვნელოვან ფაქტად მიაჩნდა ის, რომ მოძრავი შემადგენლობის ეფექტიანი გამოყენების წყალობით ძმელოთა ხელფასმა საშეალოო 39,6 პროცენტით მოიმატა, სათმბის ხვედრითი ბარჯი კი სატრანსპორტო საშუშაოს ერთეულზე 18,6 პროცენტით შემცირდა, რაც საშუალებას აძლევა ათი ათასი ტონით მეტი ტვირთის გადაზიდვისა.

ამგვარად გაერთიანებაში მთავარ-ში პირველი შემთხვევა იყო, რომ სატვირთო ავტოტრანსპორტის მხრივ ჩვეულებრივი სიძნელეებს არ ეგრძნობდით, მოწყვეა მოსავლის გადაზიდვა უზრუნველყოფილი. თანაც, არა მარტო ჩვენს რაიონში. მაგალითად, ავტოსატრანსპორტო საწარმოს დამბარებით 250 ტონა პროდუქტები გადიუზიანეთ ქუთაისის, ოანჩხუოოისა და სამტრედიის საკოსნერგო საწარმოებს.

გაერთიანების კიდევ ერთი უპირატესობა: საწარმოებმა და ორგანიზაციებმა თავიდან მოიშორეს მანქანების რემონტთან, ტექნიკურ მომსახურებასთან, მძღოლთა კადრების შერჩევასთან დაკავშირებული საზრუნავი. ნაკლები პრტენზიები მოდის სახელმწიფო ავტოინსპექციის ორგანოებიდან — საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევების უმრავლესობა ხომ სწორედ საოფლებო ავტოტრანსპორტის წილად მოდიოდა.

ამის, წესით საკარგელოა კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა გადაწყვიტა ხაშურელთა გამოცდილება გაეკრცელებინა ზესტაფონის, თელავისა და ჭიათურის რაიონებში და ქალაქ გაგრაში. 1986 წლის დამლოგებოთვის კი ნგარაუდეკია ავტოსატრანსპორტის მთელი საოფლებო ავტოპარკი საერთო საგრენოების ტრანსპორტის ერთიან დაქვემდებარებაში გადაიკეთა.

რესპუბლიკის ავტორტრანსპორტის მინისტრი თ. დავითაშვილი განმარტავს:

— ჩვენს სისტემაში კონცენტრირებული ტრანსპორტი (ეგი კი რესპუბლიკის მთელი სატვირთო ავტოტრანსპორტის მხოლოდ 22 პროცენტს შეადგენს) 1,7-ჯერ მწარმოებლურია, ვიდრე უწყებრივი დაქვემდებარების ავტოტრანსპორტი. ერთი და იგივე სამუშაოს შესრულებისათვის ჩვენ ორჯერ ნაკლებ საწვავს ვხარჯავთ, ვიდრე ისინი. და საერთოდ, ჩვენთან საშუშაოთა თვალიერებულება ნაკლებია.

რესპუბლიკაში წლითიწლობით იზრდება სატვირთო ავტოპარკი. ამჟამად იგი ათიათასობით ერთეულს შეადგენს. აქედან დაახლოებით 12 ათასი გადანტულია 1.148 ორგანიზაციასა და საწარმოში. ეს უყაირათობაა. ხაშურილთა გამოცდილება მოწმობს, რომ ავტოტრანსპორტის გამოყენების ეფექტურობა ეკონომიკურ საზოგადოებებში, მეთითებში, ბანკებსა და სხვა დოკუმენტებში გაეუთვნილია, უწინარეს ყოველისა, რაიონულ რგოლში საკანელარო მუშაობისათვის და სპეციალისტებს ვერ აცლეენენს ადგილებზე სასიარულოდ, თავიანთი უშუალო საქმის მისახედად.

— გუსმით, რატომღაც ფეხი მოიკიდა ისეთმა აზრმა, რომ კოლეტრეისა და საზოგადოების ინტერესები, ასე ეთქვათ, ავტომატურად უნდა ემთხვეოდეს ერთმანეთს, — ამბობს მახარაძის აგრომრეწველგაერთიანების საბჭოს თავმჯდომარე ნ. ტაკიძე. — ცხოვრებაში ყოველთვის ასე როდია. ხშირად გვინახავს, რომ საწარმო, რომელიც უმაქნის, მოდიდან გამოსული პროდუქციას უშვებს, მაინც რენტაბელურია და ლამის მოწონაც ითვლება. ანდა, რა ხშირად მოგვ.წერებიარ ამას, რომ რაიონს სახელი აქვს გავარდნილი თუ, მის ტერიტორიაზე არის, მაგალითად, მილიონერი კოლმეურნეობა — მთელი ოლქის თვალი და სიამაყე. პირველ რიგში სწორედ აქ გზავნის ტექნიკას, მანქანებს, რა გინდა, სულო და გულო, — ყველფერს. რაიონში კი კიდევ არის ბარე ოცი მეურნეობა, ყველა — სუსტი და ნაკლებ რენტაბელური.

საქართველოში მიმდინარე აგროსამრეწველო კომპლექსის სტრუქტურის გარდაქმნის დედააზრი სწორედ ის არის, რომ დაიცვან სახელმწიფოს, ცალკეული კოლექტივისა და თითოეული მუშაკის ინტერესები. ამ სამ ერთარის მიზანს აღწევენ საუწყებათშორისო ბარიერების გამეფდული მოშლა და ლიკვიდაციის საფუძველზე.

ავიღოთ ქეფდა რგოლი — რაიონული აგროსამრეწველო გაერთიანება. რაიონებში გააუქმეს სოფლის მეურნეობის სამმართველო — ისინი ზედმეტად, ფუძლქვეგანაყოფებად მიიჩნიეს. ახლა მთელი ძალაუფლება თავმოყრილია ამ გაერთიანების საბჭოს ხელში, რომელიც კანონმდებელი ორგანოა და, სულ ცოტა, კვარტალში ერთხელ იკრიბება წარმოების გლობალური სტრატეგიული საკითხების გადასაწყვეტად, ხოლო აგროსამრეწველო გაერთიანების გამგეობა — ეს უკვე აღმასრულებელი ორგანოა, მისი სხდომები თითქმის ყოველდღიურად ეწყობა, და ამ სხდომებზე ბჭობენ ოპერატიული სამეურნეო საქმეების შესახებ.

ახალი სქემის მიხედვით ყოფილი „სოფლტექნიკა“, ამჟამად „მანქანა-ტრაქტორთა პარკის შემცველი გაერთიანების ქვეშ ფუნქციონირებენ „აგროსამრეწველო საწარმო“ აგროსამრეწველო გაერთიანების შემადგენლობაში შედის კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების თანასწორი უფლებებით. გაერთიანების ხელმძღვანელებისათვის დაწესებულია ოთვალსაჩინოებრივი დავალება ითვალისწინებს შეასრულონ სარეპორტო სამუშაოთა სრულიად კონკრეტული მოცულობა; და მეტს არაფერს!

გადახრეგბი

გამორიცხულია

ალბათ იკითხავთ, სათადარიგო ნაწილების მომარაგების სისტემა როგორაა? იგი მთლიანად ექვემდებარება მეურნეობათა ინტერესს. სარეალიზაციო ბაზები დაამოუკიდებელ ქვეგანაყოფებად არიან გამოყოფილნი, და კომბინატი მთ ამაგრებს გარკვეულ კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებს. თანაც, რესურსების შემოსულობასთანაე ბაზა არ ელოდება ანაზღაურებას, თხოვნასა და შეხსენებას, და დამტკიცებული დავალებების თანახმად უგზავნის ტექნიკას და სათადარიგო ნაწილს მეურნეობებს.

ახლა იმაგება ბუნებრივი კითხვა: კი მაგრამ, დეფიცლების დეფიციტი კიდევ არის — თუ გაკრა? მოუმატეს თუ მოუკლეს მათს ხარჯვას?

პასუხი მივიღე მახარაძის რაიონის ლენინის სახელობის კოლმეურნეობის სახელოსნოში ყოფნისას, მივიღე წითლიმისაგან. აქ სამუშაო ეთარება დაკრგი გაწყვეტილება სუფეგდა: მექანიზატორები ამთავრებენენ ჩაის ასალები მანქანების მომზადებას.

— მართალი ბეთხრათ, თავდაპირველად გვეეშეებოდა ექტრალიზებული მომარაგების ეფექტიანობა, — ამბობს გიგი წითლიძე. — გვეშინოდა, ვაითუ კომბინატი ყველა მეურნეობას ვერ გასწვდეს. მაგრამ ჩვენი ეშეები ამაო გამოდგა: კოლმეურნეობა იღებს ყველფერს, რაც კი რამ ჰქონდა დაგვგმილი. ფონდები იგივე დაგვრჩა, დეფიციტი აღარ არის, იმიტომ, რომ ელემენტარული წესრიგი დაიამყარეთ სათადარიგო ნაწილების ხარჯვასა და შენახვაში.

ჯერ ერთი, რაიონის ყველა მეურნეობაში მოვაწყვეთ მათი ინტენტარიზაცია, საწყობებში დაგროვილი ნამეტი ამოვიღეთ და ცენტრალიზებულ წესით გადაგვიცი ინ რაიგაერთიანებას. რაკი გაიაცხადები ზუსტად სრულდება, რაღად გვინდა ზედმეტი მარაგი? აი თქვენ ხომ არ იყოდით ერთიმაშად ორ კილოგრამ ძეხვს, თუ ბერკეტების ძალდაუტანებელ გამოყენებას ვუწოდებდი.

ამ უზეკეულო ფორმულირების მიღმა იმალება ნამდვილად საფეგრმეფოგრბრივი მიდგმა დიდმნიშვნელოვანი საწარმოო პრობლემების გადაჭრისადმი. თავის დროზე, მაგალითად, მახარაძის რაიონმა რესპუბლიკის ხორეცისა და რძის მრეწველობის სამინისტროს სთხოვა გაეფართოებინა ადგილობრივი პირუტყვის მიმღები პუნქტი და გაეხსნა მოუხდელი რძის შემცველის საწარმოო სამმერო. დაპირებებს ბოლო არ უჩანდა, და ეს ყველფერი იმიტომ იყო, რომ სამინისტროს ვერ მოეკალა, მისი აზრით, ესოდენ უმნიშვნელო თხბიტებისათვის. კაცმა რომ თქვას, კვეთის მრეწველობის მუშაკებს დიდად არ ანაღვლებდათ, რომ პუნქტის მცირე გამტარუნარიანობის გამო მეურნეობანი იძულებულნი იყვნენ დასაკლავი პირუტყვი ორმხრივადათ კილომეტრზე გადაეყვანათ, ანდა ის, რომ მოზარდეფლის გამოსაკვებად ასობით ტონა პირველხარისხოვანი რძე იხარჯებოდა. „ჩვენი საზრუნავი თავზე საყრელი გვაქვს“, — ამ „რკინისუბრ“ ირგოშენტს იყენებენენ ამათთან კამათში. ეინც საჭირო ნედლეულს ფარშოდეთ.

გაერთიანების შექმნის შემდეგ გადაწყდა ცენტრალიზებული საწარმოო ფონდიდან გამოეყოთ სპირო თანხა მოწყობილობის შესაძენად. „ეგის მრეწველობის მუშაკებიე გამოიცეხლენენ: რაზან ფული გამოიძენა, „მარილეს, რატომ არ გაეფართოვოთ და ვანაბლენ საკუთარი საწარმოებიენ? ასეე მოიქეცნენ. მერედა რა? მერე ის, რომ მოგებული დარჩა ულალეთე ყველა. ბორკომბინატმა გაზარდა თავისი საწარმოო სიმძლავრენი და მეტი პროდუქციის წარმოება იწყო. მეურნეობებმა დაზოგეს დიდძალი სახსრები საკონლის გადაზიდვაზე.

და ეა პირუტყვის ჩასაბარებელი წონის გადიდების შედეგად. ფერმებაში სამი ტონით შემცირდა ღღეში მოოუხელი რძის ხარჯი შემცველის გამოყენების შედეგად. ხოლო რძის კომბინატს გაეზიდდა ეა ეა ე

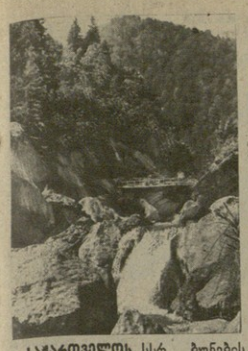

საქართველოს სსრ ბუნების დაცვის სახელმწიფო კომიტეტი მრავალმხრივი და მრავალპროფილიანი საყურადღებოა ორგანოა. აქ ერთმანეთს ეხამება ბუნების სხვადასხვა საეკოლოგიოს „მუშაკები — გეოლოგი და ქიმიკოსი, იხეტერი და მასწავლებელი. კომიტეტის შემქნილ 10 წლის მანილზე ბევრი სასიკეთო საქმე მოგვაოდა, გაკეთდა, დაინერგა. ახლა კიდევ ერთი უაღრესად მნიშვნელოვანი სიახლე გიამბეთ.

ვინ არ იცის ჩვენი ბუნების მარგალიტი, უნიკალური, სილამაზითა და ჰაეროთ სწორეოვანი ბოლოდროინდის ზეიმზა, მაგრამ სწორედ ამ რეგიონში შეიქმნა რთული ეკოლოგიური სიტუაცია, უხეშად ირღვევა ეკოლოგიური წონასწორობა.

აქედან გამომდინარე, ჩვენ გადავწყვიტეთ ყველაფერი ვიღონინო, რათა მეთორმეტე ხუთწლეულში ეს მხარე ბუნებათსარგებლობის ზონად გადავაქციოთ.

აკი გიაქვს შესანიშნავი მაგალითი იმისა, რომ საქართველოს ყომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ინიციატივით მცხეთა ქალაქ-მუზეუმად გადაიქცა. ასევე, ბორჯომის რაიონიც შეიძლება გადაიქცეს ერთ-ერთ ულამაზეს ადგილად, რომელიც ათმაგრიეს და გაუშუქიანეს. ტყვარჩელის საქალაქო საწმენდი ნაგებობები უკვე 10 წელზე მეტია არ მოქმედებენ. ასიათასობით მანეთი დახარჯა სახელმწიფომ, საკითხავია რისთვის, რის გულისთვის?!

გადაუწყვეტელი რჩება საწმენდ ნაგებობათა ექსპლოატაციის საკითხი. ამასთან დაკავშირებით გვინდა განსაკუთრებული ყურადღება მივაპყროთ რუსთავ-თბილისის რეგიონალურ საწმენდ ნაგებობებს. მათი საპროექტო სიმძლავრე შეადგენს მილიონ კუბურ მეტრს დღე-ღამეში, ხოლო საერთო საბარჯთაღრიცხვო ღირებულება — 55,5 მილიონ მანეთს, ამ ნაგებობებზე დაგეგმილია ბიოლოგიურად გაწმენდილის ქალაქებისა და დასახლებული პუნქტების — ეკნავლის, დუშეთის, ბულაჩაურის, საგურამოს, მცხეთის, თბილისის, რუსთავის, ბოლნისის, მარნეულის, გარდაბნის სამეურნეო, ყოფითი და სამრეწველო ჩამდინარი წყლები.

მაგრამ უკვე ახლა ფრიად გვიფიქრებს ზოგიერთი ფაქტი. მაგალითად, იმავამად თბილისი-რუსთავის საწმენდ ნაგებობებში ბიოლოგიური გაწმენდილისათვის შედის საწარმო გაერთიანება „ზოლი“ ჩამდინარი წყლები დღეში 80 ათასი კუბური მეტრი მოცულობით. მათ შუდამ აქვთ ზედაპირზე აშკარად გამოხატული ნავთობის ამაკი, ხოლო ზოგჯერ მაზუთის გამგარეული ქერქის ნაჭრებიც, რის შედეგადაც გაწმენდილ ბიოლოგიური ციკლი ირღვევა და ხშირად იძულებული ხდებიან გაჩერონ ნაგებობანი. ამასთანავე თბილისში 200-მდე ყველზე დიდი სამრეწველო, სატრანსპორტო, საკულტურო-პროფილაქტიური და სხვა საწარმო პრაქტიკულად ყოველგვარი წინასწარი ლოკალური გაწმენდის გარეშე უშვებს ჩამდინარ წყალს კანალიზაციაში. თუ გავითვალისწინებთ, რომ მიმდინარეობს ეკონომიკური ექსპერიმენტი, ასევე ბუნებრივ-ეკონომიკური ექსპერიმენტი, ანუ

ᲝᲯᲐᲮᲘ ᲐᲒᲐᲠᲐᲙᲖᲔ ᲛᲘᲔᲛᲒᲖᲐᲕᲠᲔᲑᲐ

„ᲡᲐᲯᲣᲠᲜᲐᲚᲘ“ სეზონის დამდეგამდის სისწორეთა შეკვეთილ „ეარეულ“... კიოსტუდია „ეარეთელი ფოლკვნა“. ეს ფეხეულური ხიაუნია ციხედგით დაიმზადეს რამდენიმე ფოტოხი. ზაფხულის დღეები ისინი ბავშვებსა და უფროსებს ვაგზლიდან ძ ა ვ ი ზღვის კურორტ ურეკის ჯანმრთელობა კეკენბადე მიიყვანენ. წლეულდელ სეზონში კე ესაგზუროდ ჩაიოაული დამსვენებლებსა მოთაბურებისათვის შეიქმნა საკურორტო ბიუროები და „ᲐᲯᲐᲠᲘᲐ“ ოტა პოლკეთიეკა.

...დიდი კეკეკიონია. ულრან ტყეებს შორის რამდენიმე თვეში დაიდგა კომფორტული კოტეჯები სოჯახო დაკვეხებისათვის. კეთილმოწყო მაღალი მთის კურორტი თორთვასბანო, სადაც თვალწარმტაკ ბუნებასთან ჩეიდრო სიაბლოვის სიხარული შეაბამებული ადგილობრივი მიხერალური წყაროს სამკურნალო წყლებით მკურნალობასთან.

...რეკონსტრუქციის შემდეგ ჯავში გაიხსნა რესპუბლიკაში პირველი სანატორიუმი ბავშვებისათვის, სადაც კუმისა და ღვიძლის დაავადებებს უმკურნალენენ. სანატორიუმი მთელი წლის მანძილზე იმუშავებს. აქ შვიდიდან თოთხმეტ წლამდე ასაკის პაციენტები არა მარტო იმკურნალებენ, არამედ სასკოლო სწავლების კურსსაც გაიკლიან.

ასეთი რესპუბლიკის ადგილობრივ კურორტებზე წლევანდელი საზაფხულო დასვენების ზოგიერთი ნიშანი. მათი კეთილმოწყობა და გაფართოება დაკავშირებულია იმასთან, რომ ორი წლის წინათ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან შეიქმნა ადგილობრივი მნიშვნელობის კურორტთა დამოუკიდებელი სამმართველო. მის ხელმძღვანელს ზ. ᲔᲚᲓᲐᲠᲘᲨᲕᲘᲚᲘ ესაუბრებიან საკინძურმის კორესპონდენტები.

— ჩვენს რესპუბლიკას სამართლიანად უწოდებენ საკურორტოს, — თქვა მან, ისობთან მინერალური და თერმული წყარო, სამკურნალო ტალახები, კარსტული მღვიმეები, თბილი ზღვა და სუფთა ქთის ჰაერი — ასეთია მისი ბუნებრივი პოტენციალი. ამასთან, მისი ᲔᲢᲘ ᲜᲐᲬᲘᲚᲘ ᲫᲘᲠᲘᲗᲐᲓᲘ მოდის დასვენების ხაკუნებად ცნობილ ადგილებზე. მათი ათვისება და გაფეთარება მომავლის უმნიშვნელოვანესი საქმე და ჩვენი მთავარი ამოცანაა. ახლა რესპუბლიკაში 62 ადგილობრივი კურორტია, ხოლო ასათვისებლად პერსპექტიული საკურორტო ადგილები სამასზე მეტია.

უკანასკნელი წლების მანძილზე საკურორტო მშენებლობის გაგეთაორება სულ უფრო ფართოდ მიმდინარეობს ადამიანთა საცხოვრებელ ადგილთან სანატორიული დახმარების შემდგომი დაახლოების გზით. ცხობილია, რომ მორი გადასვლები, კლიმატის შეცვლა ხშირად ანელ[illegible] ნალობის ეფექტს. მაგრამ სანანპირზე, ტიპიურად, საკავშირო ჯანმრთელობის კერებში ტრადიციულ დასვენებას, სერიოზული კონკურენცია რომ გაუწიონ, ადგილობრივმა კურორტებმა ორიენტირი უნდა აიღონ, უმთავრესად, საოჯახო დასვენებაზე. სწორედ ასეთი ვარიუდით ეკმნილ საუკეთესო კომფორტულ პირობებს ძველ ჯანმრთელობის კერებში, ამასთან აქ შეეამცირებთ ადგილების რიცხვს, მაგალითად, ცეზში ყოფილი სანატორიუმის ბაზაზე გაიხსნა პანსიონატი „დედა და შვილი“. იგი მხოლოდ სამიკი ადგილისათვის არის გათვალისწინებული. სქურში კი, სადაც ბავშვთა სამკურნალო პანსიონატში გამოიყო ასი საწოლი, დაკავშნულია სპეციალური სანტემრო ფონდი მშობლებისათვის.

წელს ადგილობრივი კურორტების ყველა პანსიონატში დასასვენებლად ოჯახთან ერთად შეიძლება ჩასვლა. აქ სეზონში ჩამოვა დაახლოებით ოცი ათასი კაცი.

— კურორტთა კეთილმოწყობა გულისხმობს ლონისძიებათა ვრცელ კომპლექსს, რომელიც, როგორც ჩანს, შეიცავს კულტურული დასვენებისათვის ზრუნვასაც...

— რა თქმა უნდა. მაგალითად, სარქმეში მთავრდება კულტურისა და დასვენების პარკის მშენებლობა, რომელსაც კინოთეატრი იქნება, რაც გათვალისწინებულია კურორტის განვითარების გენერალურ გეგმით. ლებარდეში უკვე სიქსპლოატაციად გადაეცა კინოთეატრი. ურეკისათვის შეძენილია წყლის ელესსპეედი და ნავები. მაგალისთვის და კოჯრის მიდამოებში შეიქმნა ატრაქციონების ზონები.

ნორმალური დასვენებისათვის საკმარისად არ არის მოგვარებული კვება და კეთილფეიფური მკურნალობა. უნდა მოეწყოს კულტურული დასვენებაც. ამასთან ერთად ადგილობრივი ადგილობრივი ადგილობრივი ბიორალური წყაროს სამკურნალო წყლებით მკურნალობასთან.

...ᲠᲔᲙᲝᲜᲡᲢᲠᲣᲥᲪᲘᲘᲡ შემდეგ ჯავში გაიხსნა რესპუბლიკაში პირველი სანატორიუმი ბავშვებისათვის, სადაც კუმისა და ღვიძლის დაავადებებს უმკურნალენენ. სანატორიუმი მთელი წლის მანძილზე იმუშავებს. აქ შვიდიდან თოთხმეტ წლამდე ასაკის პაციენტები არა მარტო იმკურნალებენ, არამედ სასკოლო სწავლების კურსსაც გაიკლიან.

ასეთია რესპუბლიკის ადგილობრივ კურორტებზე წლევანდელი საზაფხულო დასვენების ზოგიერთი ნიშანი. მათი კეთილმოწყობა და გაფართოება დაკავშირებულია იმასთან, რომ ორი წლის წინათ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან შეიქმნა ადგილობრივი მნიშვნელობის კურორტთა დამოუკიდებელი სამმართველო. მის ხელმძღვანელს ზ. ᲔᲚᲓᲐᲠᲘᲨᲕᲘᲚᲘ ესაუბრებიან საკინძურმის კორესპონდენტები.

— ჩვენს რესპუბლიკას სამართლიანად უწოდებენ საკურორტოს, — თქვა მან, ისობთან მინერალური და თერმული წყარო, სამკურნალო ტალახები, კარსტული მღვიმეები, თბილი ზღვა და სუფთა ქთის ჰაერი — ასეთია მისი ბუნებრივი პოტენციალი. ამასთან, მისი ᲔᲢᲘ ᲜᲐᲬᲘᲚᲘ ᲫᲘᲠᲘᲗᲐᲓᲘ მოდის დასვენების ხაკუნებად ცნობილ ადგილებზე. მათი ათვისება და გაფეთარება მომავლის უმნიშვნელოვანესი საქმე და ჩვენი მთავარი ამოცანაა. ახლა რესპუბლიკაში 62 ადგილობრივი კურორტია, ხოლო ასათვისებლად პერსპექტიული საკურორტო ადგილები სამასზე მეტია.

უკანასკნელი წლების მანძილზე საკურორტო მშენებლობის გაგეთაორება სულ უფრო ფართოდ მიმდინარეობს ადამიანთა საცხოვრებელ ადგილთან სანატორიული დახმარების შემდგომი დაახლოების გზით. ცხობილია, რომ მორი გადასვლები, კლიმატის შეცვლა ხშირად ანელ[illegible] ნალობის ეფექტს. მაგრამ სანანპირზე, ტიპიურად, საკავშირო ჯანმრთელობის კერებში ტრადიციულ დასვენებას, სერიოზული კონკურენცია რომ გაუწიონ, ადგილობრივმა კურორტებმა ორიენტირი უნდა აიღონ, უმთავრესად, საოჯახო დასვენებაზე. სწორედ ასეთი ვარიუდით ეკმნილ საუკეთესო კომფორტულ პირობებს ძველ ჯანმრთელობის კერებში, ამასთან აქ შეეამცირებთ ადგილების რიცხვს, მაგალითად, ცეზში ყოფილი სანატორიუმის ბაზაზე გაიხსნა პანსიონატი „დედა და შვილი“. იგი მხოლოდ სამიკი ადგილისათვის არის გათვალისწინებული. სქურში კი, სადაც ბავშვთა სამკურნალო პანსიონატში გამოიყო ასი საწოლი, დაკავშნულია სპეციალური სანტემრო ფონდი მშობლებისათვის.

ᲬᲔᲚᲘ ᲐᲓᲐᲛᲘᲐᲜᲗᲐ ᲓᲐᲡᲕᲔᲜᲔᲑᲘᲡ ᲞᲐᲠᲙᲘᲡ ᲛᲨᲔᲜᲔᲑᲚᲝᲑᲐ ᲐᲠᲐᲙᲐᲜᲝᲜᲘᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲝᲛᲐᲒᲠᲔᲑᲣᲚᲘ